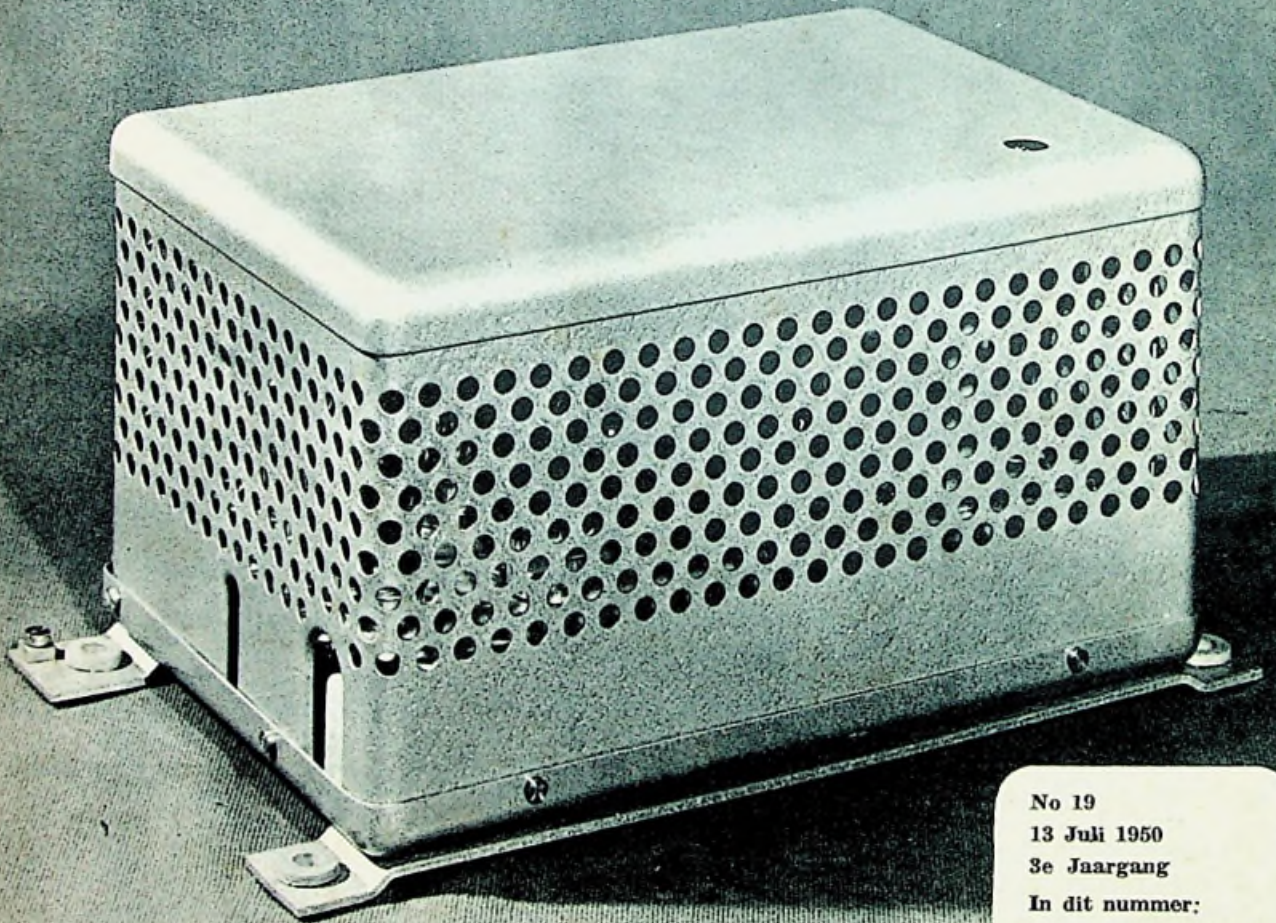

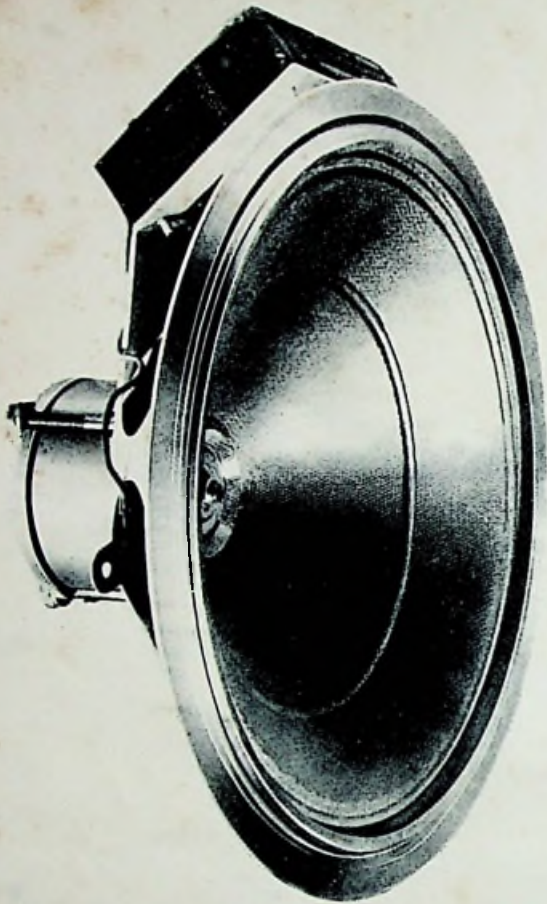
Radiowereld

OFFICIEEL ORGAAN VAN N.V.R.D. - CEBUBERA EN N.O.R.G.

De antennaphil-versterker voor een centraal antennesysteem. Zie het artikel hierover.

No 19
13 Juli 1950
3e Jaargang
In dit nummer:
Gebruiksaanwijzingen
voor ontvangers.....
Boekhouden
De antennaphil
Vaste verkering
en golflengte

**Waarom
gecompliceerd
als het
eenvoudig kan?**

Met Philips luidsprekersystemen voor versterkings-installaties hebt U geen moeilijkheden met de aanpassing en geen ingewikkelde berekeningen betreffende impedanties.

Het Philips 100 volts-aanpassingssysteem verzekert onder alle omstandigheden een goede aanpassing van de luidsprekers aan de uitgang van de versterker.

Gebruik daarom voor versterkings-installaties een luidsprekersysteem van een der onderstaande typen, die alle zijn voorzien van een 100 volts-aanpassings-transformator

TYPE 9871	maximaal op te nemen vermogen 3 watt	f 12. —
TYPE 9803 M	maximaal op te nemen vermogen 6 watt zonder klankverstrooier	„ 23.50
TYPE 9844	maximaal op te nemen vermogen 6 watt met klankverstrooier	„ 25. —
TYPE 9840	maximaal op te nemen vermogen 10 watt met klankverstrooier	„ 50. —
TYPE 9801	maximaal op te nemen vermogen 25 watt met klankverstrooier	„ 100. —

Leveringen vallen onder de condities van het radio-artikelencontract

Radiowereld

Orgaan van: „N.V.R.D.“, Ned. Ver. van Radio-Detailhandelaren
 „CEBUBERA“, Centraal Bureau tot Bescherming van de Belangen van de Radiohandel
 „N.O.R.G.“, Ned. Organisatie v. d. Radio-Groothandel

REDACTIECOMMISSIE: R. F. van Heusden, B. J. Lankamp, C. P. van Soljngen, J. Weenenk, J. Wigerink
 REDACTIE-ADRES: Keizersgr. 606, Amsterdam · Tel. 40027 · JOURNALISTIEK VERZORGER: L. J. van Looi

VERSCHIJNT OM DE 14 DAGEN

Iets over zwakke broeders

En toch..... schreven wij de vorige keer, zijn er mensen die menen zichzelf het best te dienen door van tijd tot tijd af te wijken van de verplichtingen die zij bij de aanvaarding van het lidmaatschap der N.V.R.D. op zich hebben genomen. En ook maakten wij melding van het feit dat dezulken op een gegeven moment, tot hun onaangename verrassing, bemerken dat een en ander niet onopgemerkt is gebleven. Met de nare gevolgen van dien.

Laten wij nu eens nagaan welke de artikelen in onze reglementen zijn, die het meest worden overtreden.

Zoals U bekend is, heeft onze organisatie in samenwerking met de organisatie van fabrikanten en importeurs „Cebubera“ en de grosiersorganisatie de „NORG“ als voornaamste taak de radiohandel te beschermen tegen deloyale concurrentie: D. w. z. dat alles er op gericht moet zijn dat de radiohandel vasthoudt aan de door de leverancier van de contractartikelen vastgestelde brutoprijs en zodoende de haar toekomende rechtmatige winst haar niet ontgaat.

Ook de radiohandel heeft een dienende taak in onze maatschappij en dus recht op een redelijke vergoeding hiervoor. En wij kunnen in dit verband meteen wel constateren dat de winst, die in het algemeen op contractartikelen gemaakt wordt, het begrip „redelijk“ zeker niet te boven gaat. Dit vastgesteld hebbende volgt als logische conclusie, dat het onre-

delijk is te verlangen, dat de radiohandel van deze winst nog iets afstaat aan wie dan ook. En nu zijn er, helaas, „dwazen“ onder ons die geen verkoop kunnen „laten schieten“ ook al moet daarvoor een offer gebracht worden in de vorm van korting of iets dergelijks.

En hiermede zijn wij meteen aangeland bij art. V van ons „Bindend Besluit“ (blz. 14 van ons N.V.R.D.-boekje).

Kortweg gezegd, komt de inhoud van dit artikel hierop neer, dat het een radiohandelaar, lid van de N.R.V.D., verboden is aan zijn afnemers enige korting, in welke vorm ook, toe te staan of op andere wijze zodanig tegemoet te komen, dat deze naar redelijk inzicht tegen lagere prijs of tegen voordeliger voorwaarden koopt dan voor het desbetreffende artikel zijn vastgesteld.

Deze omschrijving is nodig ge-

VERGADERING VAN DE VERENIGINGSRAAD

Op Dinsdag 18 Juli a.s. vindt te Amsterdam de tweede Verenigingsraadsvergadering van dit verenigingsjaar plaats.

Als voornaamste punten staan op de agenda vermeld:

Bespreking van de voorgestelde wijzigingen in de Richtlijnen voor toelating en afvoering van Radio-detailhandelaren, de goedkeuring in laatste redactie van de in de vorige vergadering van de Verenigingsraad aangenomen wijzigingen van onze statuten etc. en de verkiezing van een Hoofdbestuurlid in de plaats van de heer Hofenk, die onlangs afgetreden is.

ADM.

bleken omdat er altijd weer handelaren blijken te zijn, die proberen dit artikel te ontduiken.

Zo waren er handelaren die de klant naast het radiotoestel nog een of meer andere artikelen verkochten en deze laatste dan tegen een lagere dan de normale prijs in rekening brachten. Natuurlijk is dit in strijd met artikel V. Ook in strijd hiermede is het, bij de aankoop van een nieuw ontvangtoestel bonnen en dergelijke cadeau te geven, die de mogelijkheid scheppen dat de klant hierdoor in het bezit komt van andere artikelen die voor dit doel speciaal beschikbaar zijn gesteld.

Een andere niet toegestane handeling is de klant bij de verkoop van zijn oude toestel behulpzaam te zijn in dier voege, dat deze er meer voor ontvangt dan volgens ons inruilboekje is toegestaan.

Wij zouden nog meer methoden om art. V te ontduiken kunnen opsommen, doch wij menen met deze enkele voorbeelden te kunnen volstaan en belanghebbenden er op te wijzen dat er nog geen middel tot ontduiking is uitgevonden, waarmee nog niemand het zij vroeg of laat tegen de lamp liep.

En in het algemeen gesteld is het dus zo, dat men bij de verkoop van contract-artikelen geen enkele handeling mag plegen, waardoor de cliënt in feite niet de volle prijs voor het toestel betaalt of naast het te leveren ontvangtoestel of dergelijke in enige vorm nog iets cadeau krijgt.

In twijfelgevallen wende men zich tot zijn afdelingsbestuur.

Voorkomen is nog altijd beter dan genezen.

JANTJE

Wijziging NORG-ledenlijst

Wegens het overlijden van haar directeur is de N.V. Teveka te Amsterdam in liquidatie gegaan, zodat zij van de ledenlijst der NORG moet worden afgevoerd.

Belanghebbenden wordt verzocht hiervan goede nota te nemen.

ADM.

Nog niet goed

In het vorig nummer van „Radiowereld” rectificeerden wij de prijs van het „Ecko” ontvangtoestel type B. 53.

Wij schreven dat dit f 222,50 moest zijn. Het blijkt dat ook dit niet juist is.

De werkelijke brutoprijs van het toestel is f 282,50.

ADM.

Van de Service-Clubs

Alkmaar en omgeving

De voorgenomen excursie naar het zendstation Lopik moet tot onze grote spijt worden uitgesteld tot de maand September, wegens vacantie van het personeel aldaar.

Verzoeken tot deelname aan deze excursie kunnen evenwel nog worden gezonden aan de secretaris. Het is wel zaak reeds Uw plaats te bespreken, daar er een maximumaantal deelnemers van 30 wordt gesteld. De prijs zal vanaf Alkmaar ongeveer f 4,— bedragen.

SERVICECLUB ALKMAAR EN OMGEVING

P. Buisman, Secretaris,
Hekelstraat 15, Alkmaar

Overjarige toestellen

De navolgende radio-ontvangtoestellen worden door de N.V. Waldorp Radio als overjarig beschouwd. De consequentie hiervan is, dat met ingang van 1 Augustus 1950 de verkoopprijs van deze toestellen wordt vrijgegeven.

Merk:	Type:
Waldorp	Amigo
"	Bella
"	Melodiosa
"	President
"	Nobel
Fridor	502
"	504
"	505
"	505 V

ADM.

Ontvreemd!

Bij het Radiotechnisch Bureau „Willofoon”, Vijzelstraat 65 te Amsterdam zijn uit een vitrine twee draagbare ontvangers ontvreemd.

Het betreft de toestellen:

Columbia type P 20 b No 58188.

Ultra type W.R. 5897 No 1201.

Bij de Fa v. Haren, Weimarstraat 356 te Den Haag werd ontvreemd het Waldorp toestel type 501 No 33740.

Beide firma's verzoeken bij ontdekking vriendelijk haar hiervan in kennis te stellen.

ADM.

Terecht

Naar wij vernemen is het als vermist opgegeven Philips radio-ontvangtoestel type BX 493 A No 32116 inmiddels terecht gekomen.

ADM.

Cebubera meldt ...

Door de N.V. Ingenieursbureau Connector te Amsterdam worden de navolgende draagbare ontvangers in de handel gebracht.

Merk: Vidor, type: 381 incl. batterij, brutoprijs: f 165,—.

Merk: Vidor, type: 396 voor batterij en wisselstroom incl. batterij, brutoprijs: f 215,—.

De C.V. Handels- en Industrie-onderneming v.h. Gebr. Peters (Hapè) te Amsterdam brengt eveneens een draagbare ontvanger in de handel en wel

Merk: Braun, type: Piccolo 50 incl. batterij, voor batterij en wisselstroom, brutoprijs: f 290,—.

ADM.

Aanvulling ledenlijst van Cebubera

Tot Cebubera trad als nieuw lid toe de Handels- en Transportonderneming Haenen te Eysden.

Deze brengt de navolgende typen ontvangtoestellen in de handel:

Merk:	Type:	Brutoprijs:	
Radio Unic	Meteor	f 260,—	
"	"	Zephir	" 290,—
"	"	Leader	" 290,—
"	"	Senoor	" 380,—

Beleefd verzoeken wij de belanghebbenden de in hun bezit zijnde ledenlijst van Cebubera met deze gegevens aan te vullen.

ADM.

12 1/2 jarig bestaan

Woensdag, 5 Juli j.l., herdacht onze afdeling Zuid-Holland-Noord haar 12 1/2-jarig bestaan op feestelijke wijze. Voor het welslagen hiervan waren geen halve maatregelen genomen. De receptie benevens de verdere feestelijkheden vonden plaats in het welbekende Kurhaus te Scheveningen. Van 3—5 uur werd daar een zeer druk bezochte receptie gehouden. De zaak zelve was één bloemenweelde en de belangstellenden kwamen uit alle delen van ons land. Het geheel bood een zeer prettige aanblik. Onder het genot van iets vochtigs en desgewenst wat rookgerci werden kennismakingen voortgezet of hernieuwd en van deze gelegenheid gebruik gemaakt over bepaalde zaken eens persoonlijk van gedachten te wisselen.

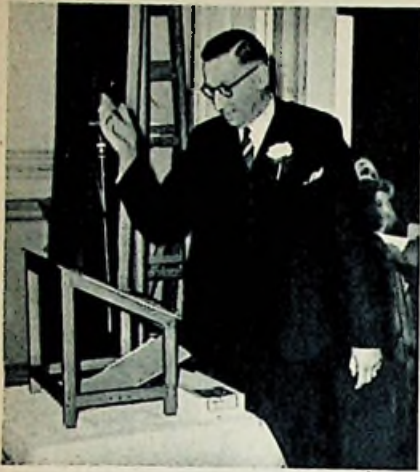
Anderen waren al op voorhand bezig met het tegen half 6 in uitzicht gestelde bitteruurtje en kunt U zich zeker wel voorstellen dat hierbij de besprekingen een vlot en gemakkelijk verloop hadden. Het was, alle gekheid ter zijde, zeer gezellig en voor we het wisten was reeds de tijd aangebroken om ons naar een andere zaal te begeven teneinde van het aan de leden en de genodigden aangeboden diner gebruik te gaan maken. De hiervoor bestemde zaal bood een imposante aanblik die later door het aansteken van de in kandelaars gestoken kaarsen, nog werd verhoogd. Een hierbij geplaatste foto moge de lezer hiervan overtuigen. Het menu was zeer ongewoon samengesteld. Zelfs de politiek keek nog om het hoekje van een ei-isolator. Laat ik U er alleen van vertellen dat begonnen werd met een „mengtrapsalade” waar „Staal in” zat. De practijk van het geval, evenals van de overige gangen van het menu, vielen echter zeer in de smaak van de ± 250 aanwezigen.

Dit gedeelte van het feest werd geopend door de voorzitter van de feestcommissie de heer J. A. M. Eijkelhof, die alle aanwezigen namens de feestcommissie en het afdelingsbestuur van harte welkom heette, speciaal hen die als vertegenwoordiger van andere afdelingen of samenwerkende organisaties aan de uitnodiging om deze herdenking mede te maken, gehoor hadden gegeven. In dit verband zelde hij zich erover te verheugen dat zij zo vriendelijk waren geweest zich de gang naar dit „hutje aan de zee” te getroosten, en het te betreuren dat niet alle leden met hun dames aanwezig waren.

Daarna memoreerde hij de gang van zaken in de radiohandel voor 1938. Hoe troosteloos de toestand toen was en hoe vanuit Twente enig licht begon te schijnen. Als een der westelijke pioniers noemde hij de fa Veldhuizen die zich zeer veel moeite getroost doch als resultaat een financiële strop boekte. Toch was de drang naar verbetering van de toestanden te groot. En in samenwerking met fabrikanten en grossiers kwam uiteindelijk een grote verbetering tot stand die tot op heden oorzaak is dat er weer iets verdiend wordt in de radiohandel. Hij wees ten slotte op de zeer grote waarde welke deze samenwerking heeft en wakte alle leden op trouw te blijven aan de N.V.R.D. Na het noemen van verschillende namen van hen, die zich op een of andere wijze verdienstelijk voor de radiohandel hebben gemaakt en het feit dat na de bezetting ruim 70 nieuwe leden tot de afdeling toetraden kwam hij te spreken over de huidige voorzitter van de afdeling Zuid-Holland-Noord, de heer G. H. Vermeulen, die hij een man noemde, weliswaar klein van gestalte, doch imponerend door het vele werk dat hij ten behoeve van de feestvierende afdeling verricht. Hij dankte hem

hiervoor namens alle leden en bood hem een aardige attentie aan in de vorm van een voorzittershamer, waarvan de kop gemodeleerd was als een radiobuis. De vrouw van de heer Vermeulen werd ook niet vergeten, want voor het feit dat zij haar man zo vaak moet afstaan werd haar naast de dank van de afdeling een fraai bouquet bloemen aangeboden. De feestcommissie had ook de leden zelve niet vergeten. Zij ontvingen elk een in Delfts aardewerk uitgevoerd N.V.R.D.-embleem als herinnering aan deze dag. Inderdaad een zeer fraai geschenk. Daarna richtte spreker zich tot de leden die vanaf den beginne lid waren van de afdeling Zuid-Holland-Noord. Hen werd in het verdere van de avond een oorkonde in het vooruitzicht gesteld waarin dit feit werd vastgelegd. Ook dit geschenk bleek door de betrokken leden zeer te worden gewaardeerd. Ten slotte wenste de heer Eijkelhof, die U op een hierbij geplaatste foto het woord kunt zien voeren, alle aanwezigen verder een prettige avond. Zijn rede werd met grote aandacht aangehoord en met een hartelijk applaus beloond. Wiens foto U bij dit artikel ook kunt zien, is die van de voorzitter der jubilerende afdeling die reeds eerder genoemd de heer Vermeulen. Deze dankte voor de hem én zijn vrouw bewezen attentie en zelde zich er over te verheugen dat thans ook de dames der leden eens aanwezig zijn. Dit beviel hem zo goed dat hij in overweging wilde nemen hen in den vervolge voor de Jaarvergadering ook een uitnodiging te doen toekomen.

Zijn taak als voorzitter ziet hij als een „dienende” taak en niet als een functie die hem boven de andere leden doet uitsteken. Het doet hem genoeg thans op zijn beurt de heer Eijkelhof een embleem in Delfts aardewerk te kunnen aanbieden. Deze heeft zich met zijn mede-com-

De heer Eijkelliof, de voorzitter van de feestcommissie, voert het woord.

missieleden ten zeerste bejverd om deze dag te doen slagen en voor zo-ver spreker daar nu al over oordelen kan, zijn zij daar zeker niet in te kort geschoten. Hierna verzoekt hij de inspecteur der afdeling, de heer De Vries, naar voren te komen. Hij wijst op de zeer moeilijke taak, welke deze met grote bekwaamheid vervult en overhandigt hem als dank hiervoor een enveloppe met inhoud met het verzoek hiervoor samen met zijn vrouw een hun beide passend geschenk te kopen. De echtgenote van de heer De Vries worden tevens nog bloemen aangeboden. De Heer De Vries zelve dankt met een kort woord de leden voor het in hem gestelde vertrouwen.

Ten slotte komt de heer Vermeulen spreken over Mr v. Gelderen die in verschillende functies de afdeling deskundig terzijde staat. Hij

dankt hem hiervoor in welgekozen bewoordingen en biedt als kleine attentie diens vrouw een bouquet bloemen aan.

Hierna komt de Bondsvoorzitter, de heer Miermans, aan het woord. Hij feliciteert in korte bewoordingen en eindigt met een „Lang Leve de N.V.R.D.”

Hiermede is het officiële gedeelte van de avond ten einde en komt het woord en de daad aan de artisten van deze avond te weten de heer Lou Bandy en Jonglisto. Schrijvend over de prestatie van de eerstgenoemde kan men slechts in herhalingen vervallen. Deze zeer geroutineerde artist wist als altijd zijn publiek weer best te vermaken. Menig applaus werd zijn deel.

Jonglisto, een jongere eend in de artistenbijt, deed op zijn gebied niet onder en vertoonde fenomenale staaltjes van gedachten overbrenging. De aanwezigen amuseerden zich met een en ander kostelijk, terwijl zij door de volijverige feestcommissie regelmatig van het goede der aarde in diverse vormen voorzien werden. Later op de avond werd nadat de heer Lankkamp, vice-voorzitter van de Bond, nog een ogenblik het woord gevoerd had, een derde zaal in gereedheid gebracht voor wat men pleegt te noemen „een dansje”. Twee dansvloeren waren hiervoor beschikbaar en dit was gezien het grote aantal danslustigen, niet overbodig. Een woord van lof komt zeker toe aan de band welke voor de dansmuziek zorgde. Er was voor elk wat wils en van goede kwaliteit. Vroeger dan menig een lief was, kwam in het prille ochtenduur het einde van deze gedenkwaardige dagen konden de feestcommissieleden alsmede het Bestuur op een zeer geslaagde feestviering terug zien die velen nog lang zal heugen.

REPORTER.

Voorzitter Vermeulen

Opmerker

weer aan de wandel

Laot ik me nou zo mar wurden uitgenodigd om de herdenking van ut 12½-jaorig bestaon van de afdeling Zuid-Holland Noord mee te maake. Da'k der rap bij was da begriep jullie netuurlik wel. Ut „hutje aon de zee” waar laoter op de dag een der sprekers ut over had, was 't Kurhaus te Scheveningen en ik trots als un pauw naor binne. De receptie-zaal was helegaor een bloemetuin met allerliefste bluumpjes der tussen deur! 'k Kwam oge te kurt. Toen 'k me van mun fielisatieplicht gekweten had, he'k me stillekes in 'en huukske terug getrokke en 't hele spul mar us goed aongekeke. Wat un minse, wat un minse! En wat un... nee, daor he'k ut al over gehad. Mar kosteluk was het wel. Laoter ginge we met ze alle naor een andere zaol, waar we hebbe zitte bikke van 6 tot on-

geveer 11 uur. Ku'j naogaon hoe'k me vuulde.

Der tusse deur kwamme der eers wat sprekers aon 't woord. Daor kuj nou eenmaal niet buute. Mar gelukkig maokten ze ut niet te lang en konde we al gauw weer naor andere dinge kieke en luustere. Een van de praoters was un linke jonge. Hij begon met de daomes onder de kin te strikke. In 't nette dan. Hij zee dattie zo blij was dat ze der bij warre en dattie ze nog wellus vaoker uut zou nodige. Der waore der een boel, die dat slikte, mar hier en daor werd er tog wel een bietje ironisch over gelachen. En of de leje ut met um eens zulle zin weettik ook nie zeker. Mar een goocheme zet von'k ut wel. En over goochem gesproke, vlak bij mijn zat un vent, die bar goochelde met bunnekes, waar je wat op te drinken kon krijge. Van de taofel waar die aon zat had hij ze allemaal in de zak. En 't het veel moeite gekos ze der weer uut te praote. Mooie jonge. Dat was ook hij die vroeg of tie bij een paor manne moech komme zitte, umdat tie zo alleen was. Laoter op de

aovend zattie tusse drie daomes. Zo'n huichelaor. Over die gedachte-lezer die we te zien kreges, he'k allis eerder geschreue en 'k bin nog steeds in me sas dat mun wief dat nie kan.

Bar he'k motte lache um één van de kerels, die zich met ut danse us wou uutslove en op un hol naor een daome toeging, die nog al umvangrijk was. Nao een paor dansjes kwam die met pijn in de rug en nat van inspanning weer terug. Ut had ook ze goeie zijde, want verder het tie zich nogal koes gehouwe, utgeen netuurlik ook kwam deur dattie in mijn gezelschap was.

Zo zou'k ter nog wel een paor meer deur de schuurzak kunne haole, mar ik met me zellef ook wat koes houwe, want anders krijg 'k geen toegangsbewies meer en dat zou'k tog ook nie graag wille.

Ik scheider dus mar mee uut en mar weer tot een volgende keer. O jao, lao'k nie vergete te melde, dat het een reuze fees was, want dan zou'k aon de waarheid te kurt doen en da zou'k nie wille.

OPMERKER

Jubileum VERSEVELDT & v.d. GAAG

PHILIPS RADIO-PRODUCTEN

Het is maar goed, dat met flinke letters de naam en de branche op de etalageruit staat, anders zou men denken een eerste klas bloemenmagazijn te zien! Het zijn inderdaad alleen maar de bloemstukken, die op het jubileum Verseveldt en Van der Gaag kond deden van de sympathie voor deze firma.

Op 8 Juni 1950 bestond de Firma Verseveldt en v. d. Gaag te Den Haag 30 jaar. Daar het hier betrof één der oudste radio-artikelzaken in Nederland behoeft het geen verwondering te wekken, dat voor dit jubileum een enorme belangstelling bestond, een belangstelling welke nog werd verhoogd door het feit, dat de heer v. d. Gaag tevens zijn 20-jarig jubileum vierde. De heer v. d. Gaag was n.l. 20 jaar aan deze zaak verbonden.

De belangstelling voor deze receptie was zeer groot, terwijl een schat van bloemen de zaak versierde. Van de N.V. Philips zagen wij de heren Franken, Van Solingen en Strandens. Voorts de heren L. en J. v. d. Heem. De heer J. v. d. Heem herinnerde aan het feit, dat de heer Verseveldt zijn eerste patroon in de radio-branche is geweest. Als blijvend aandenken boden zij de heren Verseveldt en v. d. Gaag een fraaie portefeuille aan. Voorts zagen wij vele bestuursleden en functionarissen der N.V. R.D. en van de Philips' serviceclub.

Nog zeer vele andere bekende persoonlijkheden uit de radiohandel en van de P.T.T. bezochten

deze receptie, waarbij vooral opviel de sympathie die de jubilarissen genoten zowel van hun cliënten als van hun collega's. Dit kwam nog speciaal tot uiting op een felicitatie bij een pracht bloemstuk, waarop stond: „Prettig een collega te hebben als de firma Verseveldt en v. d. Gaag”.

Practisch de gehele radiohandel in Den Haag en velen daarbuiten

hebben van hun belangstelling doen blijken.

Het gezamenlijk personeel bood de firmanten een fraaie oorkonde aan ter herinnering aan het bereiken van deze belangrijke mijlpaal.

Een stroom van gelukstelegrammen en brieven uit het gehele land deed zien, dat de firma Verseveldt en v. d. Gaag ook buiten Den Haag geen onbekende is.

Een prettig cadeau op een prettige jubileumdag met een duidelijk zichtbaar prettig gezelschap.

Wie niet weet wat hij verkoopt,
verkoopt niet veel

Bestudeert de gebruiksaanwijzingen grondig

Uw Administrateur slaat in zijn hoofdartikel „Is U op de hoogte" in „Radiowereld" van 15 Juni de spijker precies op dé kop. Uit opgedane ervaringen blijkt mij, dat kopers van moderne ontvangtoestellen maar al te vaak onvolgende worden voorgelicht omtrent de werking van deze ontvangers. Hoe is anders het volgende te verklaren?

Een klant geeft via zijn radiohandelaar zijn ontvangtoestel Siera S 159 X in reparatie bij een van de werkplaatsen van Philips Technische Dienst. In een begeleidend schrijven over vermeende afwijkingen wordt o.m. gezegd: „Ook is er waarschijnlijk een draadje verkeerd gemonteerd aan de toonregeling, want inplaats van helder, dof, doffer, enz. wordt de klank bij de laatste draal weer heel helder. Wilt U dit ook eens nazien?"

Was deze klant goed voorgezicht, dan had hij deze woorden nimmer geschreven, want dan had hij geweten dat zijn toestel niet voorzien is van een toonregeling, maar van een kwaliteitschakelaar (5 standen), waarvan stand 5 een spraakstand is. De goede man heeft nooit begrepen, dat deze spraakstand ook te zijnen gerieve werd aangebracht en heeft hiervan nooit geprofitteerd. Integendeel, hij kwam tot de conclusie, dat

er een fout in het apparaat moest schuilen.

Het is inderdaad een gebiedende eis voor hen die moeten demonstrieren, dat zij de gebruiksaanwijzing van elk apparaat grondig bestuderen, zodat men op alle vragen van de a.s. koper over de werking van het apparaat, de bediening van de knoppen, een vlot antwoord kan geven. Dit wekt vertrouwen en de koop zal spoediger tot stand komen. Een serieuze koper verlangt een vakkundige voorlichting en hij heeft het o zo gauw dóór, indien de verkoper op een vraag zijnerzijds een onbevredigend antwoord geeft of wellicht het antwoord geheel schuldig blijft. Maakt U er zich vooral niet met een Jantje van Leiden van af door te denken, dat U de bediening van elk toestel wel in Uw zak heeft. Voordat U het weet komt U voor verrassingen te staan en U moet dan, wellicht in het bijzijn van de cliënt, de gebruiksaanwijzing raadplegen. Uw verkoop is dan voor het grootste gedeelte mislukt.

Een toestel goed demonstreren is moeilijk, maar doet men dit werkelijk goed, dan is de verkoop zelf niet moeilijk meer. Daarom heren, neemt het hoofdartikel uit het vorige nummer, alsmede bovenstaande regelen ter harte, Uw zaak zal er wel bij varen.

W. BRINK

Vader Cats

wist het wel!

Het schijnt dat er vroeger ook wel eens moeilijke tijden en omstandigheden waren.

Bladerende in oude boeken vond ik althans van de hand van Jacob Cats het navolgende gedicht.

Het strekke ons tot lezing en troost.

ADM.

Nood leert deugd

*Als de kalk wordt begoten
met een kouden waterstroom,
dan wordt hare kracht ontsloten
als ontsprongen uit een droom.*

*Dan wordt eerst het vuur ontstoken,
dat in haar verscholen lag.
Dan begint 't uit te breken,
dat men nooit te voren zag.*

*Als de bomen staan te vechten
met de wind en zijn geweld,
daar is 't dat zij dieper hechten
hunne wortel in het veld.*

*Als de wijngaard wordt gesneden
hij en heeft geen kwaad geleden,
want hij des te beter groeit.*

*Vrienden geeft het niet verloren
als gij valt in tegenspoed,
want daar is de tucht geboren,
daar is steeds de deugd gevoed.*

JACOB CATS.

mensen van de omroep

U weet zo langzamerhand wel, dat de radio-gemeenschap een apart volkje bij elkaar heeft gebracht. En U hebt zo tussen neus en lippen door ook al eens en enkele maal kennis gemaakt met de specifieke radio-taal. Maar aan deze laatste wilden we vandaag eens extra aandacht besteden.

Er komen niet veel burgers in studio-stad achter de coulissen, maar vele zouden er een behoorlijke schrik te pakken krijgen, wanneer ze iemand hoorden brullen: „Draai jij die man de nek om..... Nu!” Geen gekrijs en geen lawaai, maar integendeel..... stilte. Omdat in radio-taal „de nek om-draaien” nou eenmaal doodsimpel betekent: „draai de knop van de microfoon, waarvoor die man zit te praten, snel dicht, voordat hij verder kan spreken.” U ziet, die uitdrukking met dat nekje is wel heel wat korter.

U weet, geloof ik, al wat „snijden” is; dat kunt U soms ook zo smakelijk horen zeggen: „ik mot nog effetjes een generaal snijden”. Ook dit is natuurlijk een heel onschuldige wijze van zeggen voor het feit, dat een toespraak van een of andere generaal op de grammofoonplaat moet worden opgenomen. Hebben we meer generaals bij elkaar, dan praat men voor de vuist weg over „een stel van die hoge in blik”.

„Wil jij Amsterdam voor mij op de tafel in drie zetten?” vraagt Arie aan Herman en de buitenstaander, die tijdens zijn bezoek

aan de studio dit hoort zeggen, begrijpt er geen tittel of jota van. Maar een feit is nou eenmaal, dat de technici op het „klinkenveld”, alle verbindingen „zetten” of „steken” met behulp van telefoonlijnen. Een uitzending uit een andere studio, of zelfs uit een andere stad, gaat via dat klinkenveld door naar de studio, die deze verbinding nodig heeft voor een groter pro-

RADIO-BARGOENS

gramma. Zo „steekt men studio's” en zo „prikt men dit-of-dat door”.

We vertelden U al van de wirwar van kabels in de kabelgoten, maar om wijs te worden uit de kris-kras in het klinkveld stekende lijnen, is ook een hele kunst. „Hoe werkt toch zo'n radio?” hoofdschudde die oude technicus altijd, weet U nog?

Nu lijkt het natuurlijk, of alleen de technische medewerkers in Radioland zich bezondigen aan het gebruik van dat radio-bargoens, maar ook wat hier „programmamensen” worden genoemd, weten er weg mee. Heel oneerbiedig spreken omroepers en verslaggevers van de „fluit” of de „spuit” wanneer ze de microfoon bedoelen. En vandaar weer uitdrukkingen als „in de fluit kruipen”, wanneer de omroeper of zo dicht met zijn mond

er bij moet spreken, en „fluit op afstand”, voor het omgekeerde.

En dan mogen we U ook die ene schone uitdrukking niet onthouden, voor een geval, dat U van het luisteren zeker wel bekend is. We bedoelen namelijk het volgende: er draait een grammofoonplaat, men draait het geluid wat zachter en de omroeper krijgt gelegenheid zich over de muziek heen verstaanbaar te maken; daarna komt de muziek weer op volle sterkte. Over die handelwijze spreekt men dan van de „omroeper in een zak”.

Het allerergste bargoens bestaat echter uit dat mengelmoes van Engels en Nederlands, dat in de studio's gesproken wordt. Maar wanneer ik daarover goed ging uitweiden, dan moest de redactie van „Radiowereld” besluiten tot een extra taalkundig nummer. En dat kan toch nooit de bedoeling zijn.

JOOP REINBOUD

Waar de antenne niet geduld

Oude mogelijkheden worden nieuw

Inplaats van „verboden voor radiohandelaren” een welkom

hut een aansluiting op het centraal antennesysteem aangebracht.

*

Een journalist is door de aard van zijn beroep een nieuwsgierig mens; hij wil graag het naadje van de kous weten. Ontmoet hij een belangrijke of officiële persoonlijkheid, dan zal de goede journalist een aantal vragen op de persoon in kwestie afvuren met de stille verwachting een nieuwtje te horen. Nu zijn er echter onder zijn slachtoffers spraakzame en meer gereserveerde. De laatste categorie vormt voor hem een lastig te overwinnen weerstand bij de uitvoering van zijn taak, immers zijn redactie verlangt nieuws.

toe een onderzoek moeten instellen”, „ik hoor graag critiek” en tenslotte „wellicht gaan de meer deskundigen er ook eens over denken” doen mij het bovengenoemde journalistieke valletje veronderstellen.

Welnu waarde Jan Collega, indien ik raak schiet dan ben ik er prompt ingelopen, zit ik volkomen naast de roos dan is het voor gaande in ieder geval een aanloopje geweest om tot mijn verhaal te komen over het Philips centraal antennesysteem.

*

Teneinde over een bepaald onderwerp toch iets meer te vernemen, wordt dan wel eens gebruik gemaakt van een journalistiek valletje in de vorm van een courantenberichtje, waarin over het desbetreffende onderwerp een zekere zienswijze of veronderstelling wordt gelanceerd, in de hoop, dat de tevergeefs geïnterviewde persoon er in loopt en zowel letterlijk als figuurlijk in de pen klimt.

*

Reeds voor de oorlog was dit systeem niet onbekend, al beperkte de toepassing hiervan zich in hoofdzaak tot bepaalde objecten, waarbij binnen een afgebakende ruimte een groot aantal radio-ontvangtoestellen werden gebruikt b.v. in flatgebouwen, in grote hotels, aan boord van grote passagiersschepen, etc., kortom overal waar, ofwel door gebrek aan ruimte, ofwel uit schoonheidsoverwegingen het plaatsen van meer normale antennes onmogelijk, resp. niet wenselijk is. Ervan afgezien of in iedere woning van het flatgebouw of in elke hut van het schip een ontvangtoestel zal worden gebezigd, wordt hiermede bij de bouw in ieder geval wel rekening gehouden, er wordt in iedere woning of

Dit komt overeen met hetgeen Jan Collega in zijn artikel suggereert en hij heeft volkomen gelijk als hij zich afvraagt waarom dit zelfde systeem niet wordt toegepast bij de nieuwe normale woningbouw, want welk verschil bestaat er eigenlijk tussen een aantal opééngestapelde woningen (een flatgebouw) en een aantal naast elkaar gebouwde huizen?

Inderdaad hier ligt een dankbare taak voor allen, die belang hebben bij een goede radio-ontvangst en antennebouw in het algemeen. Zowel de toestelbezitter als de fabrikant, de radiohandel, maar ook de architect en zeker de vele gemeentelijke schoonheidscommissies, die zich reeds zo vaak tegen het immer groeiende antenne-palenbos teweer hebben gesteld en terecht, want fraai zal niemand dit vinden. Welnu in het centraal antennesysteem ligt voor dit probleem de oplossing en tevens betekent het een goede remedie tegen het verder door Jan Collega aange tekende euvel der radiodistributie-aansluitingen bij nieuwbouw.

Voor de radiohandel betekent het centraal antennesysteem beduidend meer, namelijk een welkom nieuw, nog volkomen braak liggend terrein, waaruit met de nodige activiteit een aanzienlijke bron van inkomsten is te behalen. Im-

wordt, komt de Antennaphil

mers dit impliceert niet alleen de levering der nodige apparatuur, maar tevens de volledige aanleg en montage, zomede het onderhoud van het systeem.

Men behoeft maar in de nieuwe wijken van grote en kleine steden rond te zien om vast te stellen, dat de verkoopmogelijkheden legio zijn. Woningblok na woningblok verrijst uit de grond en dit zijn evenvele verkoopmogelijkheden voor een centraal antennesysteem, terwijl vanzelfsprekend de zeer vele reeds bestaande woningcomplexen hier eveneens voor in aanmerking komen. Laat de vele ontsierende antennepalen zoveel mogelijk verdwijnen en U zult de dank oogsten van vele architecten, schoonheidscommissies en huiseigenaren en bovendien Uw eigen zakelijke belangen behartigen.

Maar, hoor ik de geachte lezer al vragen, is de voor dit centrale antennesysteem nodige apparatuur al beschikbaar? Hierop kan bevestigend geantwoord worden, onze grote radio-industrie in Eindhoven heeft dit onderwerp reeds lang in onderzoek en zoals bovenvermeld, werden reeds voor de oorlog deze centrale antennes onder de naam „Antennaphil” in de handel gebracht. Na de oorlog moest de fabricage door de dringende behoefte aan andere artikelen enige tijd worden uitgesteld, bovendien was het wenselijk het antennesysteem te moderniseren en aan te passen aan de inmiddels gewijzigde omroepomstandigheden en ontvang-apparaten. Dit herboren centrale antennesysteem is zeer binnenkort weer leverbaar en ik mag U ver-

wijzen naar de publicaties en advertenties, die hieromtrent in dit blad zullen verschijnen.

*

In het kort nog enkele gegevens over het systeem zelf:

Een complete „Antennaphil”-installatie bestaat uit de volgende onderdelen:

a) een verticale staafantenne voor montage op het dak of ander hoog gelegen punt;

b) een lengte coaxiale antennekabel voor verbinding van de antenne met de „Antennaphil”-versterker;

c) een „Antennaphil”-versterker voor maximaal 2×20 aansluitingen;

d) een lengte coaxiale voedingskabel voor verbinding van de versterker met de aansluitdozen;

e) een aantal aansluitdozen voor opbouw of/en

f) een aantal aansluitdozen voor inbouw;

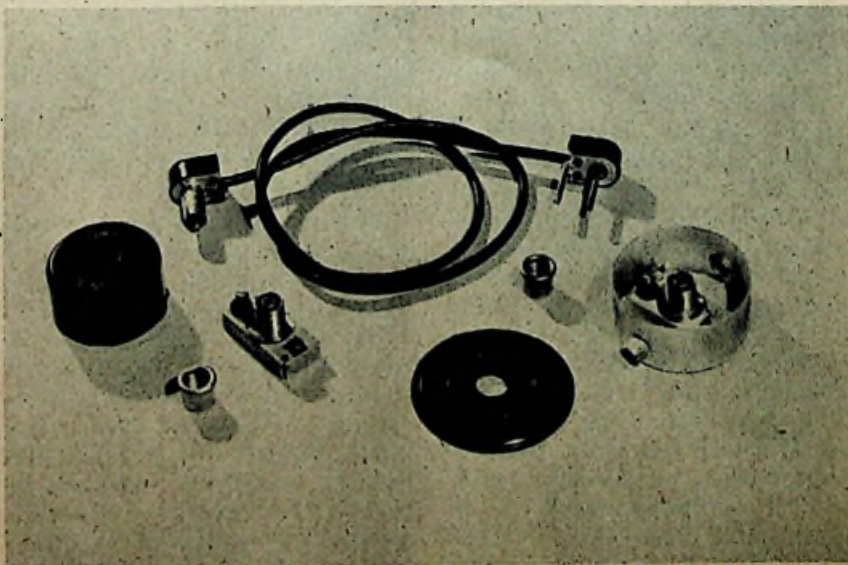
g) een aantal coaxiale aansluit-snoeren voor verbinding van de radio-ontvangtoestellen met de aansluitdozen;

h) een antenneveiligheid.

Een installatie, uitgevoerd met één versterker, biedt dus aansluitmogelijkheid voor maximum 40 ontvangtoestellen; bij grotere aantallen kunnen verschillende versterkers worden toegepast. De prijs der onderdelen van een „Antennaphil”-installatie, die geschikt is voor 40 aansluitingen, bedraagt ca f 1.000,—, leverbaar onvoorziene omstandigheden voorbehouden in Juli a.s.

v. d. G.

(’t Is aardig gelukt: het wás een valletje — de heer v. d. G. heeft het als zodanig goed herkent en is er toch moedwillig in gelopen! Zo is dus iedereen tevree! L. J. v. L.).

De aansluitsnoeren voor de verbinding van de ontvangtoestellen met de aansluitdozen.

Vaste verkeering

en golflengte

VI

Of het lang geleden is dat u „vaste verkeering” had, of dat u zich misschien midden in deze „schone tijd der jonge liefde” bevindt, weet ik niet. Maar u zult wel bekend zijn met het feit dat er naast het schone ook ethisch, financieel en organisatorisch, moeilijkheden aan deze tijd verbonden zijn.

Een voorbeeld vraagt u? Wel, als „hij” met „haar” uit wandelen gaat, dan is het de bedoeling dat ze naast elkaar blijven lopen, pinkie aan pinkie. Maar daar hij gewend is aan flinke mannelijke passen, passen van zo'n 80 cm, en zij kleine dribbelpasjes neemt, die behoren bij haar hoge hakken en/of nauwe rokken, komt de eenheid des harten eenvoudiger tot stand dan de eenheid van lopen. Het probleem bestaat n.l. hieruit, dat de snelheid van beiden gelijk is, of liever, gelijk moet zijn, want de pinkies laten elkaar niet los. Terwijl de lengten der passen, laten we die de „paslengte” noemen, verschillend zijn. Als 'hij niet

„gek” wil doen door het maken van kleine pasjes en de rokken haar niet in staat stellen om mannenpassen te nemen, dan zal het aantal passen van het liefje groter moeten worden dan het aantal passen van de minnaar. Persoonlijk heb ik dit probleem van „aanpassing” vroeger (wat wordt een mens vlug oud!) sterk gevoeld; om de zoveel passen moest ik een paar dribbelpasjes nemen, om de innigheid van het samen lopen niet te verstoren.

Kortom, om gelijkheid te krijgen bij het wandelen, zal „zij” b.v. 2 passen van 40 cm moeten nemen tegen „hij” één pas van 80 cm.

Nu is lopen een werkje, waarbij we een pas van een bepaalde lengte steeds weer herhalen. Wanneer een verschijnsel zich regelmatig herhaalt, zeggen we ook wel: dat verschijnsel heeft een bepaalde frequentie, d.w.z. „regelmaat van herhaling”. En omdat wij, moderne mensen, graag alles in getallen willen vastleggen, kunnen we b.v. zeggen: het aantal voetstappen van die man is 2 per

seconde; maar ook kunnen we zeggen, en dat klinkt dan beter: de frequentie van het aantal stappen is 2 per seconde. Wanneer we nu afspreken dat, wanneer we over frequentie spreken, daarmee steeds bedoelen: het aantal herhalingen per seconde, dan kunnen we heel kort vermelden: de frequentie = 2 en bij 4 voetstappen per sec.: de frequentie = 4 (afgekort: $f = 2$). Wanneer je nu samen loopt en de een heeft daarbij een frequentie van 2 stappen tegen de ander een frequentie van 4, dan is het begrijpelijk dat no 1 een paslengte moet hebben van 80 cm, tegen 40 cm paslengte van de ander. Twee passen van 80 cm geven eenzelfde vooruitgang als 4 stappen van 40 cm, n.l. in beide gevallen 160 cm.

En wanneer „zij” voor de camouflage een klein broertje heeft meegenomen, die pasjes maakt van 20 cm lengte, dan zal dat jochie 8 pasjes moeten maken om bij te blijven, dus heeft zijn lopen een frequentie van 8.

Conclusie: Bij gelijke voortgangssnelheid zal de frequentie omgekeerd evenredig zijn met de paslengte!

Voorbeeld: Snelheid = 160 cm per minuut.

„Jochie”: paslengte = 20 cm, frequentie = 8;

„zij”: paslengte = 40 cm, frequentie = 4;

„hij”: paslengte = 80 cm, frequentie = 2.

In 1/7 sec. rond de aarde!

Dus:

1e. hoe groter de paslengte, des te kleiner de frequentie van het aantal stappen;

2e. voortgangssnelheid gedeeld door paslengte geeft de frequentie.

Nu weg met de romantiek en over naar de droge techniek.

We weten dat in de microfoon elektrische stroomtrillingen ontstaan. Voor het aantal trillingen van die stroom, per seconde, gebruiken we ook de aanduiding: Frequentie. Is dus 't aantal veroorzaakte stroomtrillingen 500 per seconde, dan zeggen we: de frequentie bedraagt: 500 Hertz. Dat „Hertz” is eenvoudig een benaming, zoals: kilogram, Ampère, Volt, enz. Het zijn namen die we aan bepaalde eenheden toekennen.

De benaming Hertz (afgekort Hz) gebruiken we ter nagedachte- nis aan Heinrich Hertz, die in 1887 ontdekkingen deed in verband met elektrische trillingen, waarmede hij de grondslag legde voor de verdere ontwikkeling der radiotechniek.

In de Engels-sprekende landen wordt niet de aanduiding „Hertz” gebruikt, maar: Cycle (afgekort C.). Net zo goed als we voor 1000 gram zeggen en schrijven 1 kilo- gram, zo spreken we ook van kilo Hertz (kHz of kC) en voor 1 miljoen Hertz hebben we de naam 1 Mega Hertz (afk. 1 M Hz). Het is maar een kwestie van afspreken.

Nu hebben door geluid veroor- zaakte stroomtrillingen hoogstens een frequentie van 10.000 Hertz (of 10 kHz).

Deze stroomtrillingen zijn „te langzaam”, laten we liever schrij- ven: deze frequenties zijn te laag, om enig effect te veroorzaken, wanneer zij in de antenne gebracht worden. Daarom worden ze, zoals we weten, geënt op een draaggolf, die bestaat uit een stroomtrilling van zeer hoge frequentie (afgekort h.f. stroom). Om de antenne enig „uitstralend” effect te bezorgen moet deze draaggolf een frequentie bezitten van min- stens 150 kilo Hertz. Nu veroor- zaken die hoogfrequente stroom- trillingen, in de antenne, aether- trillingen met eenzelfde frequentie. De frequentie van de uitgezonden

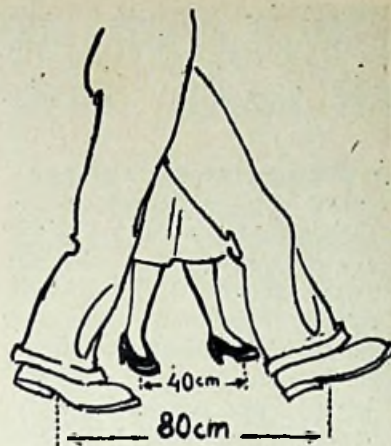
aethertrillingen is bij elke zender, die we ontvangen kunnen, ver- schillend. Hierdoor is het mogelijk de zenders „uit elkaar” te hou- den. Maar, en nu komt het, de snelheid waarmede deze tril- lingen in het aetheruim worden voortgeplant, is altijd gelijk.

Een draaggolf met een frequen- tie van 150 kHz en één van b.v. 1500 kHz worden beide in de aether voortgeplant met een snel- heid van 300.000 kilometer per sec. En dit geldt voor elke draag- golf. Om een idee te hebben van deze fabelachtige voortplantings- snelheid is het goed om te beden- ken dat de omtrek der aarde zo ongeveer een 40.000 km bedraagt.

Nu praten we in Holland niet over: een zender met een draag- golf van 1500 kHz, maar gewoon- lijk zeggen we, in dit geval: een golflengte van 200 meter heeft die zender. We verstaan. n.l. onder golflengte de af- stand waarover de aether- trillingen zich voort- planten gedurende de tijd van één trilling. Dus net als bij het lopen de paslengte de afstand is, die afgelegd wordt gedurende één stap.

Vanzelfsprekend is het, dat hoe hoger de frequentie wordt, des te kleiner wordt de tijd die nodig is voor het verlopen van één trilling en des te kleiner wordt de afgelegde afstand waarover de aethertrillingen zich hebben voort- geplant, dus: de golflengte.

Voorbeeld: Heeft de draaggolf een frequentie van 1500 kHz (1.500.000 Hertz), dan zal één trilling de tijd van 1/1500.000ste

seconde in beslag nemen. De voort- plantingstijd van de aethertrillingen is 300.000 km per seconde. Dan zal de afstand afgelegd ge- durende één trilling (dat is de golf- lengte) bedragen: 1/150.000ste deel van 300.000 km en dat is 200 meter.

Wij kunnen 2 punten vastleggen na al dit gegoochel met getallen, en denkende aan de langzame pas- sen met grote lengte (hij) en de vlugge dribbelpasjes van kleine lengte (zij):

1e. Hoe groter de frequentie, des te kleiner de golflengte.

2e. Voortplantingssnelheid = frequentie \times golflengte.

Voorbeelden:

Golflengte 2000 meter; frequen- tie 1500 kHz.

Golflengte 200 meter; frequentie 150 kHz.

Golflengte 20 meter; frequentie 15000 kHz of 15 MHz.

Golflengte 2 meter; frequentie 150 MHz.

Naar ik hoop zal het zo duidel- ijk zijn, want tegenwoordig wor- den op de zenderschalen van onze ontvangapparaten naast de golf- lengte der korte golven, ook de frequenties vermeld. En buiten Europa wordt bijna uitsluitend de frequentie vermeld, bij uitzendingen. Het leek me wel dienstig om, ondanks de vacantiestemming, dit onderwerp nu even samen door te lopen.

Volgende maal een wat „luch- tiger” onderwerp. Laten we hopen dat het weer er naar zal zijn. Dat is het voornaamste wat in deze tijd de interesse heeft van:

J. COLLEGA

Hoe
EN
Waarom?

Iets over de arbeidsfactor $\text{Cos } \emptyset$

EEN PAAR INTERESSANTE FEITEN

De werking van de wattmeter berust op een spannings- en een stroomspoel waarbij het ontstane koppel evenredig is met de momentele waarde van stroom en spanning m.a.w. de wattmeter houdt rekening met de aanwezige fase-verschuiving. Dit is dan ook de reden waarom het product van volt- en ampèremeter aflezing (VA) hoger ligt dan hetgeen de wattmeter aanwijst. Beide eerstgenoemde meters houden immers geen rekening met de onderlinge fase-verschuiving omdat zij onafhankelijk van elkander werken.

Bij electromotoren, lastransformatoren en vele andere apparaten wordt de arbeidsfactor $\text{Cos } \emptyset$ veelal door de fabrikant opgegeven. Men dient hierbij wel rekening te houden, dat de opgegeven waarde alleen juist is bij volle belasting.

Voorbeeld: De opgegeven arbeidsfactor $\text{Cos } \emptyset$ van een lastransformator bedraagt b.v. 0.5. In onbelaste toestand kan deze zelfs maar 0.1 bedragen. Hoe is dit te verklaren? In belaste toestand zal de secundaire stroom een magnetisch veld doen ontstaan hetwelk tegengesteld is gericht aan het primaire veld. Tengevolge hiervan zal de zelfinductie-coëfficiënt L afnemen en de primaire stroom i toenemen. Bekijken we fig. 2 nu nog eens dan blijkt dat de spanningsvector eL zal afnemen omdat de zelfinductie-coëfficiënt L kleiner is geworden, terwijl de vector eR zal toenemen omdat de primaire stroom i toeneemt. Tengevolge hiervan zal de vector e zich meer naar de horizontale as verplaatsen en dus de hoek \emptyset kleiner worden. Echter in onbelaste toestand zal de zelfinductie coëfficiënt L toenemen omdat er dan immers geen sprake is van een secundaire stroom nog minder van een secundair magnetisch veld. Hierdoor zal de spanning eL toenemen en de primaire stroom i en daarmee tevens de vector eR afnemen. De hoek \emptyset kan hierbij zeer groot worden en zelfs 90° naderen.

Bij transformatoren en electromotoren van groot verm. is de ohmse weerstand R zeer laag, omdat de wikkelingen een grote doorsnede bezitten. Lastransformatoren hebben veelal een ongunstige arbeidsfactor ($\text{Cos } \emptyset$) omdat deze meestal maar 30% van de bedrijfsduur vol belast zijn. Evenzo voor electromotoren van groot vermogen welke maar voor 50% of minder zijn belast. Is de arbeidsfactor klein dan is het blindvermogen $e \times i \times \sin \emptyset$ groot. Het blindvermogen wordt niet door de watturenmeter aangegeven en dus ook niet door de gebruiker betaald. De electriciteitsbedrijven moeten echter wel eerst dat blindvermogen leveren en krijgen 't daarna weer van de gebruiker in hun net teruggevoerd.

Voorbeeld: Stel eens dat een gebruiker aangesloten op een 380 volt net een stroom van 1000 ampère afneemt, terwijl de arbeidsfactor $\text{Cos } \emptyset$ 0.5 bedraagt, dan is het opgenomen vermogen $e \times i \times \text{Cos } \emptyset = 380 \times 1000 \times 0.5 = 190 \text{ kW}$. Het electriciteitsbedrijf moet echter $e \times i = 380 \times 1000 = 380 \text{ kW}$ leveren en krijgt hiervan slechts 190 kW betaald.

Dit is dan ook de reden dat verschillende gemeentelijke electriciteitsbedrijven er toe zijn overgegaan z.g. blindwatturen meters te plaatsen om zodoende ook het verbruikte blindvermogen aan de gebruiker te kunnen berekenen. Naast deze maatregel hebben zij de gebruiker een termijn gesteld waarin zij hun arbeidsfactor moeten verhogen. In de meeste gevallen vindt de gebruiker het nogal vreemd dat hij nu ook dat aangewezen verbruik op die 2e meter moet betalen. Men dient hierbij echter de gebruiker er op te wijzen, dat hij onbewust door het aanschaffen van diverse elektrische machines en apparaten met lage arbeidsfactor het gemeentelijke kabelnet in ongunstige condities heeft gebracht. Het kabelnet van het electriciteitsbedrijf wordt door de blindstroom niet alleen overbelast maar boven-

dien treden nog andere complicaties op. De blindstromen welke via de kabels naar de centrale vloeien zullen in de statorspoelen van de daarop gestelde generatoren het magnetiserende veld tegenwerken. Hierdoor zal de opgewekte spanning van de generatoren dalen.

De bekrachtigingsstroom van de magneten moet worden opgevoerd en kost extra energie welke het brandstofverbruik sterk doet toenemen. Bovendien is het zelfs mogelijk dat de generatoren het vereiste vermogen niet meer kunnen leveren. Ook is de kans op beschadiging der generatoren toegenomen. Als b.v. verschillende grote verbruikers hun bedrijf uitschakelen valt plotseling het blindvermogen weg en daarmee ook de blindstromen en daardoor kan de spanning aan de generatoren tot een gevaarlijke waarde stijgen.

Verschillende electriciteitsbedrijven zijn er toe overgegaan de arbeidsfactor $\text{Cos } \emptyset$ 0.8 als eis te stellen. Deze maatregel brengt vooral voor grote verbruikers nogal aanzienlijke kosten met zich mede. Zijn er ook voordelen voor de verbruikers aan verbonden? Zeer zeker.

Stel dat een gebruiker op het hoogspanningsnet via 'n transformator 5000/380 V 400 kVA is aangesloten en de arbeidsfactor van zijn installatie 0.5 bedraagt. Hij kan dan maximaal afnemen $e \times i \times \text{Cos } \emptyset = 400 \times 0.5 = 200 \text{ kW}$. De transformator is hierbij dan volbelast. Wordt de $\text{Cos } \emptyset$ tot 0.8 verbeterd dan is de belasting

$$\text{kVA} = \frac{\text{kW}}{\text{Cos } \emptyset} = \frac{200}{0.8} = 250 \text{ kVA}$$

en geen 400 kVA meer. Dit betekent dus winst. Er staat nu voor de uitbreiding 150 kVA ter beschikking. Bovendien zullen de kabels van de transformator naar de verbruiksplaats met 150 kVA minder worden belast. De voordelen voor de gebruiker zijn dan:

- 1e. minder belasting v. d. kabels;
- 2e. mogelijkheid tot uitbreiding;
- 3e. geen blindstroom-vermogen meer te betalen.

H. J. COENRAAD

Boekhouden voor de Radiohandelaar

VII

Over : Winstspecificatie

In het vorige artikel gaf ik aan dat het enkel boekhouden slechts de totaal-bedrijfsresultaten te voorschijn brengt door kapitaalsvergelijking en dat het dubbel boekhouden een winstspecificatie te voorschijn brengt. Aangegeven werd, dat dit een groot nadeel van het enkel boekhouden is tegenover het dubbel. Ik gaf U echter een kijkje in het boekhoudbos, waaruit U kunt zien, dat dit voordeel niet is gelegen in een geheel ander systeem van boekhouden, maar in het toevoegen van één boek aan het enkel boekhouden. En op grond daarvan beloofde ik via dit artikel U mee te delen op welke wijze het gebrek van het enkel boekhouden verholpen kan worden en het voordeel van het dubbel boekhouden kan worden verkregen. Dit geschiedt door de z.g. winstspecificatie van het enkel boekhouden.

Ik moet daartoe overgaan van de boeken onder a genoemd, naar de tweede en derde groep boeken onder b en c genoemd. Dus de boeken waarin geboekt wordt dagelijks wat er in het bedrijf gebeurt, en de boeken waarin gecontroleerd wordt op de bezittingen en schulden der onderneming.

Ik begin met het kasboek. In dit boek staan aan de rechterzijde Uw uitgaven. Deze uitgaven zijn veelsoortig. Daar staan Uw betalingen aan de leveranciers of crediteuren, de stortingen bij de bank, de contante inkopen Uwer goederen, de lonen voor de knechts, de interest voor Uw hypotheek, de

onkosten voor electriciteitsnota, enz., enz.

Deze uitgaven staan in het kasboek echter in de tijdsvolgorde, waarin ze betaald worden. Nu is het noodzakelijk, dat U de posten, die in het kasboek staan, soort bij soort boekt. U moet Uw totale lonen, Uw totale interest, Uw totale onkosten kennen. Dit houdt in, dat U nog een paar boeken moet hebben, die niet bij de groep onder b zijn genoemd, doch onder c. Dit zijn controle-boeken. U moet dus hebben een loonboek. In dit loonboek zet U elke week de namen Uwer knechts en daarachter vermeldt ge het hun gegeven loon. In het loonboek telt ge iedere week deze bedragen op en dit totaalbedrag zet ge in het kasboek. In het kasboek staat dus het totaalbedrag van het uitbetaalde loon en in het loonboek staat deze post gespecificeerd voor elk der knechts afzonderlijk. In het kasboek en in het loonboek komen deze bedragen 52 keer per jaar voor. Als deze 52 posten opgeteld worden, dan krijgt ge dus het volle loon, dat ge in een jaar hebt uitbetaald. Dit moet ge kennen en dit hebt ge nodig voor de nadere winstspecificatie.

Zo doet ge eveneens met de onkosten.

Deze onkosten staan echter minder regelmatig in het kasboek in periodiek wekelijkse bedragen. Deze posten vragen dus strengere aandacht.

Voor de onkosten neemt ge ook een afzonderlijk boek, het onkostenboek. Hierin boekt ge ook alle onkosten. Dit boek geeft U dus

controle en specificatie op Uw onkosten. Ik zal later over de inrichting dezer boeken wel nadere gegevens verstrekken. Het komt er hier slechts op aan, dat ge begrijpt dat de onkosten, die in de overige boeken vermeld worden, bij elkaar gebracht moeten worden in een onkostenboek en dat de totaalstelling van dit boek U het juiste bedrag der onkosten geeft voor het gehele jaar. En dit jaar-totaal gebruikt ge dus als totaal onkosten in Uw winstspecificatie. Zo geschiedt het ook met Uw interestposten. Het aantal dezer interestposten is echter in de regel wel zo gering, dat ge hier geen afzonderlijk boek voor nodig hebt. Ge kunt deze interestposten wel uit Uw kasboek verzamelen, zodat 't totaal aan interest voor Uw winstspecificatie op het eind van het jaar afzonderlijk verzameld en opgeteld wordt. En zo gaat gij voort. Ge verzamelt Uw posten voor betaalde huur, voor betaalde vrachten en telt deze tot jaartotalen voor de winstspecificatie. Een iegelijk doe naar zijn eigen behoefte. De een heeft andere behoeften dan de andere. Iemand met één knecht heeft geen loonboek nodig, doch een onkostenboek heeft ieder stellig wel nodig. Wie in dezen twijfelt, vrage mij en geve mij zijn eigen behoefte op. Het valt mij in dezen op, dat er weinig behoefte schijnt gevoeld te worden. Dat de behoefte bestaat weet ik zeker. Daarvoor heb ik te veel onder U verkeerd en gewerkt. Daarvoor schrijf ik ook deze artikeltjes. Leest gij ze of niet? Zo ja, dan komen er ook vragen bij U op. Richt ze dan tot mij.

Trans 7, Utrecht.

A. WIERENGA.

Wagner isolatieband

is weer
BEST
en.....

Zaak ter overname

in radio en electro techn. artikelen, reparatie en electro techn. install. op dorp omg. Den Haag. Huurhuis. Lage kosten. Voor vakman ruim best.

Br. onder nr 351441 R.W., aan het bur. van dit blad.

v. Heemskerckstr 4, Groningen, Telefoon 26069

REPARATIE VOOR DE HANDEL

Techn. Dienst van „Fridor” - N.V. Waldorp Radio

Erkende Philips Radio en Gehoorapparaten Service.

Vooraan op het gebied van magnetische geluidswaergave

Wendt u voor nadere inlichtingen of demonstratie tot uw radiohandelaar of de alleenvertegenwoordiger voor Nederland:

Technische Im- en Exporthandel
„DAVIRO”

's-GRAVENHAGE, Schenkweg 18, Tel. 722800/771238

Fabricage :

VERSTERKERS,
TRANSFORMATOREN, ENZ.

Groothandel

IN RADIO-ARTIKELLEN:

BEREC zaklantaarn-, radio- en hoorapp.batterijen, BELCLERE gehoorapparaten ook met miniatuur accu Ronette, microfoons, pick-ups, enz. — Pope, snoer, draad, radiobuizen, enz. Alle montage materiaal, weerstandjes, condensatoren, antenne-eieren, etc., etc. T. V.-materiaal, o.a. spullen, schema's, trafo's.

Techn. Bureau J. TH. VAN REYSEN,
Choorstraat 16 DELFT Telefoon 2878

Radio-Reparaties

voor de handel

- SNEL
- GOED
- BILLIJK

Ingenieursbureau BOUMAN

P. C. Hoofstraat 70 - Amsterdam - Telefoon 92748

Diverse soorten

RADIOTAFELS

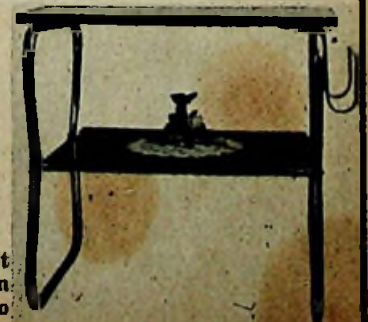
ONDERZETKASTEN - CASSETTES
LUIDSPREKERKASTJES, ENZ.

Groothandel
Muziek- en
Radiohandel

B. MUNNIKENDAM

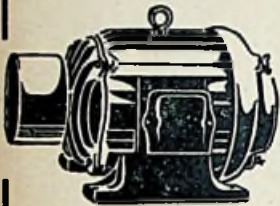
Prinsengracht 685 - Tel. 36025 - Amsterdam-C.

Notenhouten tafel met
koperverchroomde buizen
f 39.50 netto

kleeft beter dan de rest!

Steeds meer Radiohandelaren
schakelen **ELECTROMOTORENFABRIEK**

KROP

in voor hun *reparaties*
aan motoren en
apparaten

* Vraag Uw collega's hoe KROP hen bedient *
* Vraag prijsopgaaf voor Uw reparaties aan:

ELECTROMOTORENFABRIEK KROP
Houtmankade 117 A - Tel. 48334 - Amsterdam-C.

Stelt U hoge eisen aan Uw Transformator?

Bestelt deze dan bij een vertrouwd adres.

Wij kunnen U op zeer korte termijn leveren:
Sinus Verhuistransformatoren, Sinus Loop-
lamptransformatoren, Sinus Laagspannings-
transformatoren, Sinus Laboratoriumtrans-
formatoren.

Radio-apparaten- en Instrumentenfabr.
SINUS, de la Reylaan 37-39, ZEIST
TELEFOON 3455 (K 3404)

Aangeboden van N.V.R.D.-
lid: 1 Philips RADIO, B X
670 V., prima. Prijs f 540
geweest, nu f 372. Originele
verpakking. J. BAL, Radio-
handel A 173 a, St Michiels-
gestel.

Wie heeft voor mij een
Stationsnamenschaal
van de 650 A (glasplaat) ?
Brieven met prijs aan J. C.
SCHIPPER, Rob, Fruinstr.
25 B, Rotterdam-C.

Braun
Piccolo 50
Het universele
apparaat voor
thuis en op reis

Een succes-creatie van Braun. Sinds meer dan 15 jaar
toonaangevend op het gebied van kofferradio's. Een 5-
krings Super met 5 buizen en selectie gelijkrichter. Midden-
en langegolfband. Geschikt voor batterij en alle lichtnetten.
Gewicht incl. batterij
4 1/2 kg. f 290.— bruto.
Vraag vandaag nog
even circ. nr 412 aan

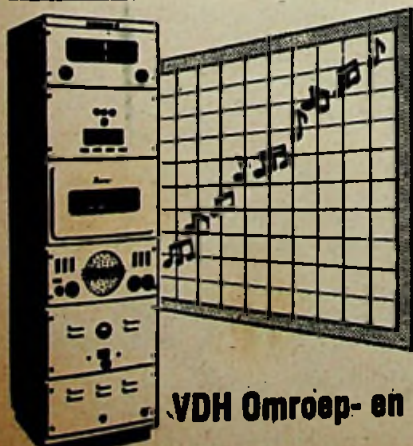

C.V. Handels- en Industrieonderneming
v/h **GEBRS. PETERS**
Nieuwe Meerengracht 11 Amsterdam-C
Telefoon 4882-48321 - Postgite 33006

ZONSCHADE ?

Onze **PICA-GORDIJNEN**
voorkomen dit.
DOORSCHIJNEND, DOELTREFFEND
en **GOEDKOOP.**

Fabrikante :
Markiezenfabriek „Noord-Holland“
Beverwijk Tel. 4199 (K 2510)

MUZIEK : NUTTIG EN NOODZAKELIJK

Installateurs en radiohandelaren, het nut en de nood-
zaak van muziek bij de arbeid, is in de praktijk be-
wezen. Maakt gebruik van deze bedrijfsbehoefte
en verkoopt Uw relaties een VDH muziekinstallatie.
U zult met een VDH muziekinstallatie eer inleggen.
Zij worden door de ervaren VAN DER HEEM
technici gemaakt, aangepast aan alle eisen van een
bepaald bedrijf. Geschikt zowel voor het uitzenden
van gramfoonmuziek als voor radioprogramma's.
Zo nodig, voorzien van ieder gewenst neven-apparaat.

Vraagt gegevens en adviezen.

VDH Omroep- en Muziekinstallaties

VAN DER HEEM N.V.

DEN HAAG - HOLLAND

Omroep-
luidspreker.

AMIMP - INVINCIBLE

Moreelsestraat 15, Amsterdam-Z., Tel. 97267

Gecombineerde mededelingen
over nieuw ontvangen artikelen

PLATENWISSELAARS

Merk: Atlantic

Bruto

Vol-automatisch, speelt 10 platen van 25 of 30 cm. Gemakkelijke bediening. De speciale lichtgewicht pick-up garandeert reproductie van hoogste kwaliteit met minimum slijtage van platen en naalden. Type A C 100 - 50 Kcs f 133.—

Merk: Luxor

De bekende „Luxor-Mixer”. Een platenwisselaar van zeer betrouwbare werking. Vol-automatisch. Speelt 10 platen van 25 en 30 cm gemengd f 215.—

Merk: Centrum

Een luxe-platenwisselaar van eenvoudige, doch zeer betrouwbare werking. Voor wisselstroom 110—127 of 200—240 V. Speelt automatisch 10 platen van 25 en 30 cm gemengd f 245.—

Alleen op bestelling af fabriek leverbaar. Vraagt prospectus.

GRAMOFOONCHASSIS en MOTOREN

Merk: B. S. R.

Gramfoon-unit type G U 2. Zeer elegante en betrouwbare uitvoering tegen een bescheiden prijs f 62.50

Gramfoon-motor met plateau type M U 10. Deze unit, dus zonder pick-up, is van een zeer bijzondere constructie. Een krachtige motor met een zeer lage ruis- en vibratiefactor zorgt voor de aandrijving. De gewone omwentelingssnelheid kan op zeer eenvoudige en snelle wijze door de aandrijfpulley omgekeerd te plaatsen veranderd worden in de z.g. „Microgroove speed” van 33 1/3 omwentelingen. Deze unit is dus bijzonder aan te bevelen voor liefhebbers van „Microgroove” platen. Het geheel is gemonteerd op een montageplaat en kan gebruikt worden voor elk type pick-up f 36.50

Losse motoren van bijzonder betrouwbare werking. Geschikt voor: gramofoons, wiren tape-recorders, ventilatoren en vele andere doeleinden. Leverbaar in 2 modellen:
S R 1 1, 7 in. ozs. Starting torque f 24.25
S R 2 2, 3 in. ozs. Starting torque f 20.50

GRAMOFOONNAALDEN

Concertone

Goudnaalden van hoogwaardige kwaliteit chroomstaal. Semi-permanent. Spelen 10 platen. Verpakking in doosjes van 100 stuks. Per doosje f 0.95

ATLANTIC-Miniatuur-naalden voor lichtgewicht pick-up. Fijnste kwaliteit chroomstaal. Spelen 60 platenzijden. Verpakking: 24 stuks in een plasticouder f 2.15

STATIC

PAPIERCONDENSATOREN

voor grote betrouwbaarheid

Alleenverkoop voor Nederland

THEAL N.V.

Handel in techn. artikelen

Amsterdam-C. • Postbus 396

Tel. 41601-42012. Telogr. Techtheal

Huurkoopcontracten

Nieuw model, aangepast aan de huidige prijs- en wetsvoorschriften. Prijs f 0.10 per stuk.

Bij meer dan 50 stuks f 0.09

Bij meer dan 250 stuks f 0.08

Bij meer dan 500 stuks f 0.07

Bij meer dan 1000 stuks f 0.06

* Vraagt een model op proef.

Uitgave: MADO & CO., Oudegracht 119, UTRECHT
Telefoon 10088 - 19772.

ADVERTEREN IN RADIOWERELD

betekent

alle belanghebbenden in eens bereiken!

UW DROOM THANS WERKELIJKHEID!

8 mm-FILM MET GELUID!

BOUW ZELF UW

„Tape Recorder”

Wij leveren U de magnetische toonkop

„STOLZ” type TC 1023

voor opname en weergave op magnetische band.

- frequentie weergave 30—7000 Hz. bij bandsnelheid van 19 cm per seconde
- kern-materiaal: hoogwaardig Mu-metaal
- zeer hoge permeabiliteitsfactor „95000 μ ”
- met volledig schakelschema en bouwaanwijzingen

VASTGESTELDE VERKOOPPRIJS f 25.— p. st.

LAAT UW BEELDEN SPREKEN!

Bestellingen uitsluitend via de Radiohandel.

Alleenverkoop voor Nederland en België:

Filmbedr. JANSEN & DERRIKS

Afd. Smalfilmbewerking 8 — 9.5 — 16 mm
FAZANTENWEG 79, Tel. 61634, AMSTERDAM-N.

RADIO UNIC

Grote korting voor de handel.

N.V.R.D leden vraagt inlichtingen bij de importrice:

Deze prachtige radiotoestellen zijn thans ook in Nederland leverbaar:

Type	METEOR	brutoprijs	fl. 260.-
"	ZEPHIR	"	" 290.-
"	LEADER	"	" 290.-
"	SENEOR	"	" 380.-

HANDELSONDERNEMING HAENEN

Julianastraat 22 - Eysden (Tel. 340)

Dr LEEFLANGER

Reclame-Medicus

ZEGT:

TOT IN MIJN EIGEN WACHTKAMER ZIE IK DE BEWIJZEN

van de lange levensduur van tijdschrift-advertenties. Maar dat is niet het enige argument voor de betekenis van tijdschriften als advertentie-media.

Een onpartijdig landelijk onderzoek, dat ingesteld werd door het Nederlands Instituut voor de Publieke Opinie, heeft interessant materiaal opgeleverd over tijdschriften als dat waarin U NU leest.

Ieder, die zich rekenschap geeft van de besteding van aan hem toevertrouwde reclame-gelden, vrage het Rapport Professionele-Tijdschriften, onder vermelding van firma en functie, aan bij de Nederlandse Organisatie van Tijdschrift-Uitgevers, Lange Voorhout 14, Tel. 182139, Den Haag.

POPE

Radiobuizen
Schaaalverlichtingslampjes
Gloeilampen
Fluorcentiebuizen en apparatuur
Armaturen voor fluorcentiebuizen

Vraagt vrijblijvend offerte. Ook met het geven van een lichttechnisch advies staan wij gaarne tot Uw dienst!

N.V. Electro Ofra Engros, Venlo
STRAELSEWEG 37-39 — TELEFOON 3424

RADIO INSTITUUT STEEHOUSER

Gevestigd 1918

(Middelbare Radiotechn. School met volledige Mulo B opl.)
Graaf Florisstr. 74, Rotterdam
Telefoon 34520

INSCHRIJVING van LEERLINGEN voor de mondelinge dag- en avondcursussen 1950/1951 voor

RADIOTELEGRAFIST ter koopvaardij (Rijkscertif.)
RADIOTECHNICUS, RADIOMONTEUR (Dipl. N.R.G.)
RADIOREPARATEUR, RADIODETAILHANDELAAR (Dipl. V.E.V.)
MULO B en aanvullend MULO B (Rijksdiploma)
Aanvang 4 Sept. a.s. - Prospectus op aanvraag

INSTITUUT STEEHOUSER

SCHRIFTELIJK ONDERWIJS
Heemraadssingel 210, Rotterdam. Tel. 50997
RADIO-RADARTECHNIEK • ELECTROTECHNIEK • AUTOTECHNIEK • HANDELS- EN TALENONDERWIJS • BIJZONDERE OPLEIDINGEN

Prospectus gratis op aanvraag
Erkend door de Inspectie van het Schriftelijk Onderwijs

en... Uw advertentie leeft langer!

UIT VOORRAAD:

Universeelmeter

f 130,—; incl. tas f 141,—

10.000 Ω/V

Stroom- en spanning-
meting = & ∞ :

0—2,5/10/50/250/1000 V

0—1/2,5/10/50/250 mA

0—1/5 A

ohmmeting:

0—10.000 $\Omega/0—1 M \Omega$

/0—100 M Ω

cap.meting:

100 pF—10 nF/

10 nF—0,5 μF

Goudsesingel 77

Tel. K 1800 - 24713 -

20301

**BEWAAR GELD EN PAPIEREN
VAN WAARDE NIET THUIS;**

dit brengt grote risico's met zich (juist
bij Uw afwezigheid tijdens de vakantie).

Voor een klein bedrag per jaar kunt U zonder
zorgen zijn voor de veiligheid van Uw bezit,
indien dit is opgeborgen in een safe-loket
bij een kantoor van de

Nederlandsche Middenstandsbank n.v.

98 Vestigingen in Nederland

Stofzuigerreparaties

E. J. de Poel, Groningen

N. Boteringestraat 62¹

Telefoon K. 5900 : 27001.

☛ Goed en met speed.

Te koop aangeboden:

1 Philips

Service Oscillator
type GM 2880.

1 Philips Philofoon

type GM 4140.

Br. onder no 351443 R.W.,
aan het bur. van dit blad.

RADIOSTATIONSCHALEN

drukken wij in iedere gewenste uitvoering

LIBERTY

Amsterdam-W. - Tel. 89789

3e Helmersstraat 26

In deze moderne fabriek van v.d. Heem N.V.
werken honderden vaklieden aan de
vervaardiging van de befaamde
ERRES producten

ERRES

radio
stofzuigers
vloerwrijvers
electr. dekens
ventilatoren

N.V. Handelmaatschappij

R. S. STOKVIS & ZONEN

Kantoren in geheel Nederland

DE
**„KENMIX”
LIQUIDISER**

IS NU UIT VOORRAAD LEVERBAAR

(Zie blz. 38 van de Juli-Bode)

ELECTROCENTRUM

Amsterdam - Arnhem - Eindhoven - Leeuwarden
Roosendaal - Rotterdam - Zwolle